

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 10CbZm/6/2009
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6109205613
Dátum vydania rozhodnutia: 17. 06. 2014
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Pavel Rohárik
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2014:6109205613.8

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica, rozhodujúc sudcom JUDr. Pavlom Rohárikom, vo veci navrhovateľa J. B. & V., D..O..M., XXX XX J., P. Q. XX, W.: XX XXX XXX, zastúpeného advokátskou kanceláriou Ružička Csekes s.r.o., 811 06 Bratislava, Vysoká 2/B, IČO: 36 863 360, proti odporcom X/ E. G. D..O..M., XXX XX K. XX, XXX XX K., W.: XX XXX XXX, X/ C. E., L.. XX. K. XXXX, S. X/ I. E., L.. X. M.J. XXXX, M. J. T., V. T. XXX/X, zastúpeným JUDr. Dianou Hrončekovou, advokátkou, Banská Bystrica, Komenského 10/ E, o zaplatenie zmenkovej sumy 683 982,14 Eur, takto

rozhodol:

Súd p o n e c h á v a zmenkový platobný rozkaz Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10Zm/21/2009-127 zo dňa 5. mája 2009 v plnom rozsahu v platnosti.

Odporcovia 1/, 2/ a 3/ sú p o v i n í v lehote 3 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia spoločne a nerozdielne nahradiť navrhovateľovi trovy konania v sume 15.817,73 Eur na účet jeho právneho zástupcu.

o d ô v o d n e n i e :

Uznesením č.k. 41CoZm/9/2010-786 zo dňa 20. decembra 2010 Krajský súd v Banskej Bystrici zrušil uznesenie Okresného súdu Banská Bystrica č.k. 10CbZm/6/2009 -746 zo dňa 17. augusta 2010 a vec mu vrátil na ďalšie konanie. V odôvodnení rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že súd prvého stupňa pochybil, keď rozhodol vo veci uznesením, hoci zákon vyžaduje, aby sa konanie o námietkach končilo rozsudkom. Preto mu uložil rozhodnúť o námietkach odporcov 1/ - 3/ znovu.

V ďalšom konaní odporcovia navrhli súdu opakovane prerušenie konania. Uznesením č.k. 10CbZm/6/2009-786 zo dňa 8. apríla 2011 súd konanie prerušil, toto rozhodnutie potvrdil odvolací súd uznesením č.k. 41CoZm/6/2011-805 zo dňa 31. mája 2011. Po zmene právneho zastúpenia navrhol navrhovateľ pokračovanie v konaní, odporcovia žiadali prerušenie konania i do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Zvolen sp.zn. 14Cb/42/2009. Súd prvého stupňa uznesením č.k. 10CbZm/6/2011-866 zo dňa 29. októbra 2013 návrh na pokračovanie v konaní zamietol a konanie prerušil i do právoplatného skončenia konania Okresného súdu Zvolen sp.zn. 14Cb/42/2009. Odvolací súd uznesením č.k. 43CoZm/42/2013-908 zo dňa 15. apríla 2014 toto rozhodnutie zmenil, rozhodol, že súd v konaní pokračuje a návrh odporcov na prerušenie konania sa zamietol. V odôvodnení tohto rozhodnutia odvolací súd konštatoval, že inštitút zmenkového platobného rozkazu znamená skrátené súdne konanie, ktoré má majiteľovi zmenky umožniť rýchlejší a jednoduchší spôsob dosiahnutia súdneho rozhodnutia. Na to slúži koncentračná zásada a v zmysle § 175 ods. 1 O.s.p. musí odporca v námietkach uviesť všetko, čo proti zmenkovému platobnému rozkazu namieta, v konaní o námietkach súd prejednáva už len podané námietky, ktoré nemožno ďalej rozširovať (uplatňovať ďalšie námietky). Preto súdu prvého stupňa uložil zaoberať sa v ďalšom konaní len námietkami, ktoré odporcovia podali v zákonnej lehote. Výslovne uviedol, že niet dôvodu, aby súd prvého stupňa v konaní o námietkach riešil

otázky platnosti leasingových zmlúv, alebo odstúpenia od nich. Súd sa má zaoberať výlučne námietkami odporcov - otázkou platnosti predložených zmeniek z hľadiska Zákona zmenkového a šekového a otázkou legitimity navrhovateľa pre vyplnenie blankozmieniek. Niet ani dôvodu, aby súd posudzoval komplex vzájomných práv a povinností účastníkov týkajúcich sa leasingových zmlúv, odstúpenia od nich a nárokov s tým súvisiacich.

Právny zástupca navrhovateľa v ďalšom konaní s poukazom na koncentračnú zásadu a odôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu vyslovil názor, že súd by mal pri rozhodovaní zohľadňovať námietky odporcov v rozsahu ich písomného podania zo dňa 18. mája 2009. Uviedol, že ani jednu z nich nepovažuje za relevantnú. Všetky predložené zmenky obsahovali potrebné náležitosti, a preto boli platné. Ide o vlastné zmenky, ktoré pôvodne boli blankozmenky. Podľa neho neobstoí ani námietka, že mali byť predložené na videnie a nestalo sa tak, lebo obsahujú dátum a neboli splatné na videnie. V prípade námietky odôvodnenej neplatnosťou zabezpečovacích zmlúv podotkol, že odporcovia citujú všetky typy zabezpečovacích pohľadávok a sponchyňujú existenciu kauzy zmeniek, opomínajú však fakt, že pohľadávka navrhovateľa bola zabezpečená i pre prípad neplatnosti zmlúv.

Právna zástupkyňa odporcov na námietkach zotrvala. Tvrdila, že tu ide o zaistovacie zmenky vystavené za účelom samostatného zabezpečenia záväzkov odporcu 1/ voči navrhovateľovi vyplývajúcich z leasingovej zmluvy č. 301631/001-43. Poprela existenciu kauzy z leasingovej zmluvy a vyslovila názor, že tzv. zabezpečovacia zmenka nie je zabezpečovacím záväzkom, ale len prostriedkom zabezpečenia. Preto existencia záväzkov zo zmenky nie je závislá na existencii zabezpečenej pohľadávky. S poukazom na článok I. § 17 Zákona zmenkového a šekového vyslovila názor, že ak je zmenka v rukách pôvodného majiteľa, je právom dlžníka namietat' mu tiež kauzálnu okolnosť, že povinnosť, ktorú sporná zmenka zabezpečuje, už zanikla, a preto nemôže naďalej nič voči nemu zo zmenky požadovať. Tvrdila, že tomto prípade kauza, ktorá bola dojednaná ako dôvod pre vystavenie zmeniek ani nevznikla, lebo po právnej stránke sa nikdy nenaplnil obchodný zámer, v zmysle ktorého sa navrhovateľ mal stať vlastníkom strojných zariadení ich kúpou od spoločnosti E. N., a ako vlastník ich následne prenajať odporcovi 1/ leasingovými zmluvami. Uviedla, že za podstatnú považuje skutočnosť, že strojné zariadenia, ktoré mal navrhovateľ získať od spoločnosti E. N., sa vedie exekúcia, v ktorej vystupuje E. N. ako povinná osoba. Preto nie navrhovateľ má pohľadávku voči odporcovi 1/, ale odporca 1/ má titulom bezdôvodného obohatenia pohľadávku voči navrhovateľovi spočívajúcu vo vrátení zaplatených leasingových splátok.

Podľa § 226 O.s.p. ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je súd prvého stupňa viazaný právnym názorom odvolacieho súdu.

Odôvodnenie uznesenia odvolacieho súdu č.k. 43CoZm/42/2013-908 zo dňa 15. apríla 2014 obsahuje jednoznačný pokyn odvolacieho súdu, že sa súd prvého stupňa má v zmysle koncentračnej zásady zaoberať len námietkami odporcov proti zmenkovému platobnému rozkazu zo dňa 18. mája 2009 (č.l. 130 a nasl. spisu). Súd prvého stupňa konštatuje, že o týchto námietkach rozhodol už uznesením č.k. 10CbZm/6/2009-746 zo dňa 17. augusta 2010, ktoré odvolací súd musel zrušiť pre chybnú formu súdneho rozhodnutia.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov, oboznámením sa s ich písomnými vyjadreniami, zmluvami o udelení vyplňovacieho práva zmenkového č. 301631001/2007 a č. 301631043/2008, 43 ks vlastných zmeniek vystavených od 20. novembra 2007 do 5. septembra 2008 odporcom 1/, pričom zistil nasledovné:

Odporcovia v námietkach argumentujú absolútnou neplatnosťou 43 ks zmeniek, o ktoré navrhovateľ opiera návrh. Argumentuje, že neobsahujú zákonom požadované obligatórne náležitosti zmenky v podobe bezpodmienečného sľubu zaplatiť určitú peňažnú sumu v určitej mene a údaj sročnosti. Tvrdí tiež, že zmluvy o udelení vyplňovacieho práva zmenkového dojednané pri vystavení blankozmieniek sú absolútne neplatné, lebo neexistovalo žiadne dojednanie o spôsobe ich vyplnenia. Navyše, ak nie je uvedený údaj sročnosti konkrétnym dátumom, treba zmenku predložiť v lehote jedného roka od vystavenia na plnenie dlžníkovi, ak sa tak nestane, právo zo zmeniek zaniká. Predmetné zmenky vystavené v období od 20. novembra 2007 do 5. septembra 2008 neboli v prvopise, ani v odpise, odporcom predložené na platenie, a preto nemohla nastať ich splatnosť. Absolútnu neplatnosť zmlúv o vyplnení blankozmieniek odôvodňuje absolútnou neplatnosťou leasingových zmlúv č. 301631/001-043, na zabezpečenie záväzkov z ktorých blankozmenky slúžili. Preto bolo predmetom vyplňovacích

zmlúv nemožné plnenie, také zmluvy sú však neplatné v zmysle § 37 ods. 2 a § 30 Občianskeho zákonníka. Okrem toho je neplatnosť leasingových zmlúv podľa odporcov daná i faktom, že navrhovateľ nenadobudol vlastnícke právo k predmetu leasingu, a preto ho (užívacie právo k nemu) nemohol platne previesť na odporcu 1/. Nedošlo totiž ani k prevzatíu predmetu kúpy a neskôr k leasingu navrhovateľom, ani k zaplateniu celej kúpnej ceny zaň, pričom na tieto úkony bolo viazané nadobudnutie vlastníckeho práva navrhovateľom. Neplatnosť zmienek znamená zároveň i neplatnosť ručenia odporcov 2/, 3/ za splnenie záväzku odporcu 1/ zo zmienek.

V konaní nie je sporné, že odporca vystavil v čase od 20. novembra 2007 do 5. septembra 2008 43 ks vlastných blankozmienek na zabezpečenie svojich záväzkov z leasingových zmlúv č. 30163/001-043 s vyznačením ručenia odporcami 2/ a 3/, ani to, že účastníci uzatvorili zmluvy o udelení vyplňovacieho práva zmenkového č. 301631001/2007 a č. 301631043/2008.

Predmetom zmlúv o udelení vyplňovacieho práva bolo udelenie vyplňovacieho práva zmenkového vystaviteľom (odporcom 1/) zmenkovému veriteľovi (navrhovateľovi) a dohoda zmluvných strán o obsahu vyplňovacieho práva zmenkového veriteľa ku vlastnej blankozmenke, ktorú neúplnú predložil vystaviteľ za účelom zabezpečovaných pohľadávok veriteľa (článok II. zmluvy). V zmluve sú vymedzené i zabezpečované pohľadávky veriteľa, vyplnené, ako aj nevyplnené údaje (zmenková suma, mena a dátum splatnosti) na blankozmenkách; s doložkami „bez protestu“ a „na rad“. Zároveň bola určená podmienka, za ktorej je veriteľ oprávnený využiť vyplňovacieho práva (článok III. zmluvy).

Blankozmenky upravuje Zákon zmenkový a šekový č. 191/1950 Sb. v § 10, podľa ktorého ak nebola zmenka, ktorá bola pri vydaní neúplná vyplnená tak, ako bolo dojednané, nemožno namietat majiteľovi zmenky, že tieto dojednania neboli dodržané, okrem ak majiteľ nadobudol zmenku zlomyseľne, alebo sa pri nadobúdaní zmenky previnil hrubou nebanlivosťou.

Vyplňovacie oprávnenie nie je regulované zmenkovým zákonom, toto právo nie je ani vecným, ani obligáčnym právom, a nemá ani charakter pohľadávky. Má charakter práva utváracieho, a to práva dohotoviť blankozmenku na úplnú. Na základe tohto práva má byť do zmenky doplnené všetko, čo blankopopisovateľ ponechal nevyplnené (viď Radim Chalupa: Zákon změnečný a šekový, Komentář, 1. díl směny, 2. vydání, LINDE Praha, a.s., rok 2006, strana 94-95).

Priamym predmetom dohody o vyplnení blankozmenky je vyplnenie blankozmenky, nepriamym predmetom udelenie vyplňovacieho oprávnenia. Súčasťou zmluvy o udelení vyplňovacieho práva nemusí byť vymedzenie obsahu vyplňovacieho práva (údaje o tom, ako má byť blankozmenka doplnená). Ak nie je obsah vyplňovacieho práva v zmluve výslovne deklarovaný, nie je táto neplatná pre neurčitosť obsahu. Pri vyplňovaní blankozmenky sa potom berie zreteľ na obvyklosť zmenkového vzťahu (viď Radim Chalupa: Základy směnečného práva, LINDE Praha, a.s., rok 2003, strana 64).

Podľa § 37 ods. 2 Občianskeho zákonníka je neplatný právny úkon, predmetom ktorého je nemožné plnenie.

Dohoda o vyplňovacom práve je tzv. utvárací úkon, zakotvujúci právo vyplniť blankozmenku, pričom môže a nemusí obsahovať úpravu, ako má byť blankozmenka vyplnená. Predmetom dohody o vyplnení blankozmenky je teda jej vyplnenie a udelenie vyplňovacieho oprávnenia. V tomto prípade predmetné zmluvy upravujú právo navrhovateľa vyplniť označené blankozmenky, vrátane vymedzenia obsahu tohto oprávnenia. Ich predmetom nie je povinnosť plniť, či už konaním, opomenutím, zdržaním sa určitého konania, alebo povinnosťou niečo dať. Preto ani nemožno hovoriť o neplatnosti týchto dohôd kvôli nemožnosti plnenia v zmysle § 37 ods. 2 a § 39 Občianskeho zákonníka. Preto na základe platných dohôd o udelení vyplňovacieho práva zmenkového bol navrhovateľ oprávnený blankozmenky vyplniť. Vlastné zmenky takto vytvorené obsahujú zákonom požadované náležitosti (článok I. § 76 Zákona zmenkového a šekového č. 191/1950 Sb.). Týka sa to aj údajov o sročnosti zmienek, ktoré nebolo možné tak, ako správne argumentoval navrhovateľ, považovať za zmenky na videnie len preto, že na nich nebol v čase vystavenia vyplnený údaj o splatnosti. Preto ani neplatí jednoročná prekluzívna lehota na ich predloženie na platenie zmenkovým dlžníkom. Predmetné zmenky sú z týchto dôvodov platné a navrhovateľ právom požadoval návrhom na vydanie zmenkového platobného rozkazu od odporcov 1/ - 3/ zaplatenie dlžnej sumy z nich vyplývajúcej. Vzhľadom na koncentračnú zásadu platnú v konaní o námietkach proti zmenkovému platobnému rozkazu nemohol súd akceptovať ďalšie skutočnosti namietané odporcami a vyhovieť návrhu na doplnenie dokazovania výsluchom svedkov zameraného na preukázanie skutočností, ktoré nie sú pre rozhodnutie relevantné.

Z uvedených dôvodov ponechal súd zmenkový platobný rozkaz v celom rozsahu v platnosti v zmysle § 175 ods. 4 O.s.p.

Pretože navrhovateľ bol v konaní úspešný priznal mu súd podľa § 142 ods. 1 O.s.p. právo na náhradu trov konania v zmysle príslušných ustanovení Vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška“) nasledovne:

I. Úkony právnej služby (§ 10 ods. 1 a § 14 ods. 1 písm. b), c) Vyhlášky):

1. účasť na pojednávaní dňa 17.augusta 2010.....	1.794,37 Eur
2. vyjadrenie zo dňa 2.novembra 2010.....	1.794,37 Eur
3. vyjadrenie zo dňa 9.apríla 2013.....	1.794,37 Eur
4. vyjadrenie zo dňa 13.augusta 2013.....	1.794,37 Eur
5. účasť na pojednávaní dňa 29.októbra 2013.....	1.794,37 Eur
6. odvolanie zo dňa 28.novembra 2013.....	1.794,37 Eur
7. účasť na pojednávaní dňa 17.júna 2014.....	1.794,37 Eur

II. Hotové výdavky (§16 ods. 3, 4 Vyhlášky):

1. režijný paušál r. 2010 (2 x 7,21 Eur).....	14,42 Eur
2. režijný paušál r. 2013 (4 x 7,81 Eur).....	31,24 Eur
3. režijný paušál r. 2014 (1 x 8,04 Eur).....	8,04 Eur
4. cestovné dňa 17.augusta 2010 (BA-->BB a späť - cestovný lístok á 10,50, cena za taxislužbu 2,50 Eur).....	23,05 Eur
5. cestovné dňa 29.októbra 2013 (BA-->BB a späť, 418 km, spotreba OMV 6,1 l na 100 km, základná náhrada za 1 km 0,183, cena paliva 1,489 Eur).....	114,46 Eur
6. cestovné dňa 17.júna 2014 (BA-->BB a späť, 418 km, spotreba OMV 6,1 l na 100 km, základná náhrada za 1 km 0,183, cena paliva 1,519 Eur).....	115,22 Eur

III. Náhrada za stratu času (§17 ods. 1 Vyhlášky):

1. dňa 17.augusta 2010 (15 začatých polhodín á 12,02 Eur).....	180,30 Eur
2. dňa 29.októbra 2013 (9 začatých polhodín á 13,01 Eur).....	117,09 Eur
3. dňa 17.júna 2014 (9 začatých polhodín á 13,40 Eur).....	120,60 Eur

IV. DPH (§ 18 ods.3 Vyhlášky):

1. rok 2010 (19% DPH).....	723,24 Eur
2. rok 2013 (20% DPH).....	1.488,05 Eur
3. rok 2014 (20% DPH).....	407,65 Eur

SPOLU:..... 15.817,73 Eur

Pre úplnosť súd dodáva, že matematicky správny súčet jednotlivých položiek tvoriacich priznanú náhradu trov je 15.903,95 Eur, avšak súd je viazaný návrhom nad rámec ktorého nemôže plnenie priznať. Navrhovateľ si uplatnil trovy v sume 15.817,73 Eur, preto súd priznal náhradu trov konania v takejto výške. Priznané trovy nezahŕňajú úkony priznané zmenkovým platobným rozkazom, pretože prvým výrokom súd ponechal v platnosti zmenkový platobný rozkaz (vrátane priznanej náhrady trov konania).

Poučenie:

Proti rozsudku je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení dvojmo (inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa) prostredníctvom podpísaného súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici.

V odvolaní musí byť uvedené proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu ho napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny, ako má odvolací súd rozhodnúť.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O. s. p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla spôsobiť nesprávne rozhodnutie,
- c) súd neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd dospel dokazovaním k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.),
- f) rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.